

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. XX. De incremento religionis Catholicae, & de templis idolorum
penitus sublatis: & de Nili fluvii exundatione, quae tum contigit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

comperisse: ac suspicari, ne id ab hereticis confectum esset. Verum de hac re, ista dixisse sufficiat. Multos praterea ritus passim in urbibus & pagis reperire est, quos ob reverentiam eorum qui primitus illos invexerunt, aut eorum qui illis postea successerunt, nefas habent transgredi ii qui sunt illis ritibus innutriti. Idem quoque hominibus accidisse existimandum est in hac festivitate, cujus causa in hunc de istis rebus sermonem sum delapsus.

συμβάν θανατάζειν τε, εἰ μὴ τάδε ἅπασιν ἀρεσκόντων ἀναπέπασαι ἀλλὰ καὶ μὴν τέτα τάδε· πολλὰ δ' ἀνέργει πρὸς ἑθνη καὶ πόλεις καὶ κόμας, ἀπὸ αἰδοῦ τῶν ἰσχυρῶν ἀρχῶν ἀρχαῖων, ἢ τῶν τέρας διαδέξαμενων, ἔχουσιν ἔδδ' ἀνεκλόν ἠγένηται ἀσφαλίαν οἱ τέτοις ὄντα φέρες ταυλὸν ἢ τέτο πεποθῆναι νομισέον ἔδδ' ἀνθρώπους, καὶ ἀεὶ ταυτὴν τὴν ἑορτήν, ἧς ἕνεκεν εἰς ἔδδ' ἀεὶ τέτων ἔζηχθαι λόγος.

CAP. XX.

De incremento religionis Catholicae, & de templis idolorum penitus sublatis: & de Nili fluvii exundatione, quae tum contigit.

B Κεφ. κ'.

Περὶ τῆς ἐπιδησίας τῆς κατ' ἡμᾶς ἰσχυρᾶς, καὶ καθ' ἡμέραν τὸν τίλος τῶν εἰδωλικῶν νεων, καὶ τῆς πλημμύρας τῆς τῆν Νίλου τῆς ποταμοῦ.

Divulsis inter se ac distractis, sicut dictum est, aliarum opinionum sectatoribus, Ecclesia Catholica magis magisque indies crescebat; cum ad eam plurimi accederent, tum ex dissidentibus inter se hereticis, tum praecipue ex multitudine Paganorum. Nam cum Imperator animadverteret, praeteriti temporis consuetudinem, ad majorum ceremonias, & ad loca ab illis culta subditos suos pertrahere; sub ipsa Imperii sui primordia, vetuit ne quisquam ad ea loca accederet. Tandem veto multa ex iis subvertit. Ita Pagani sacris aedibus destituti, progressu temporis Ecclesias adire assuefacti sunt. Neque enim clam Gentilium more sacrificare, abique periculo licebat. Sed adversus eos qui haec admittere ausi essent, lex erat proposita, quae poenam capitis & bonorum proscriptionem iis intentabat. Quo quidem tempore, ajunt Aegypti fluvium tardius solito exundare coepisse. Indignabantur ergo Aegyptij, quod fluvio ex more institutoque majorum sacrificare haudquaquam permetterentur. Unde Praefectus Aegypti suspicatus eos seditionem moliri, rem Imperatori significavit. Imperator autem re cognita, fatius esse dixit, fidelem erga Deum permanere, quam fluentia Nili & frugum ex ea re ubertatem pietati anteponere. Nunquam fluat, inquit, fluvius iste, si incantamentis elici, & sacrificiis oblectati, & cruoris fluxu undas ex Divino Paradiso defluentes inquinare revera potest. Verum Nilus haud multo post

Διασωμένων ἢ, ὡς εἶρη, τῶν δὲ τῶν ἄλλων αἰρέσεων, ἐπὶ μάλλον ἐπιδησῶν καθόλου ἐκκλησία, ἀρξομένην αὐτῆς πλείων ἔκ τε τῆς πρὸς σφᾶς τῶν ἐρηθῶν διχονοίας, καὶ μάλιστ' ἐκ τῶν πλῆθους ἐπειδὴ εἶδεν ὁ βασιλεὺς τὴν σωθῆναι ἔπαρελθόντων ἁγίων, ἐπὶ πρὸς τὸ παλαιὸν σέβας, καὶ ἔδδ' ἰσχυρομένους πρὸς αὐτῶν τόπος ἔλκεσαν τὸ ἴσησον, ἀρξομένην βασιλεὺς ἐκώλυσε τέτων ἄλλοθεν τελοθῶν δὲ, ἔπολλες καθέλειν αὐτῶν δόξα ἐκκλησιῶν οἰκῶν, πρὸς ἑαυτῶν ἀπορία ταῖς ἐκκλησίαις φοβῶν ἔδδ' ἢ ἡδρα τῶν ἐκκλησιῶν, ἀκίνδων ἢ ἀλλ' ἐκ ἀφαιρέσει κεφαλῆς καὶ σώσιος, ἡμῶν ἐκείνη καὶ τῶν ταῦτα τολμῶν τὴν πτωχῶν κερῶν τλωκαῦτα ἢ φασιτὸν αἰγύπτιοι ποταμοῦ καλόπν' ἔκαιρε γρηῶν πρὸς τὴν πρῶτην ἀνάστασιν τῶν ὕδατων οἱ ἢ αἰγύπτιοι ἐχάλασαν τὸν ὄψομα δύειν ἰσχυρομένους ἢ ἢ ἔβουον ἡμῶν εἰς ἄσιν ἀνέδδ' ἀσφαλίαν ἔδδ' ἢ ἐμνήσε μαθῶν ἢ ὁ βασιλεὺς, ἀμείων ἔφη πρὸς τὸ θεῖον διαμείναι πρῶτον, ἢ τὰ νεὴν νάματα καὶ τὴν ἐπιθεθῆν ἐκκλησιῶν προσηλῶν τῆς εὐσεβείας· μηδ' ἐπί τῶν ρεύσειν ἐκείνων ὄψομας, εἰπὲς ἀληθῶς οἶος τὸ ἐστὶ γρηῶν ἰσχυρομένων, καὶ δυσίας χαίρειν, καὶ ἀμείων ρεύσει μαιάνην τὰς ἐπὶ τῆς θεῖας ἀσφαλίαν ἐπιφροῶς· ἔδδ' εἰς μακροῦν ἢ ὁ νεὴν ποταμοῦ ἐκχέου

ἐκχυθείς, καὶ τοῖς ὑψηλοτέροις ἐπαφῆκε τὰ
ῥόδια· ἐπεὶ δὲ πρὸς τὸ τελειότατον καὶ σα-
νίως πληρέμενον μέτρον ἐφθασεν, εἶδεν ὁ ἦθον
ἐκπορευτο τὸ ὕδωρ, εἰς ἐναντίον Φόβου πα-
σησαν οἱ αἰγύπτιοι καὶ δέον ἦν, μή τις τινὰ ἀλε-
ξανδρῶν πόλιν, καὶ λιμένος μέτρον ἔσαν καὶ α-
κλύση ἠνίκα δηλέγει. οὐδ' ἑλληνιστὰς ἀλε-
ξανδρῶν ἀγαπηθέντας πρὸς τὸ συμβῆναι
ἄρα γνώμην, ἐπιβῆσαι καὶ ἐν τοῖς θεάτροις
ἀναβοῆσαι, ὡς οἱ αὐτῶν ἐλθόντες, ἔξαρτησεν
ὁ πῶματός ἐκ τῆς ἰσχυρῆς αὐτοῦ πύλων, τὴν πα-
ρῶν δεισιδαιμονίας κατέγνωσαν, καὶ εἰς
χριστιανισμόν μετέβαλον ὡς τὰ μὲν, ὡς ἐπυ-
τόμην.

A effusus, superiora quoque loca aquis
luis operuit. Cumque ad summam, &
quæ raro impleri solet, mensuram per-
venisset, & adhuc tamen aqua intume-
sceret, in contrarium metum inciderunt
Ægyptij. Timebantque ne urbs Ale-
xandria, & Libyæ pars, aquis obrueretur.
Tum vero ajunt Paganos qui erant
Alexandria, moleste ferentes id quod
acciderat, per jocum in theatris excla-
masse, quod Nilus tanquam senex ac
delirus, eminxisset. Hanc ob causam
plurimi Ægyptiorum, patriam supersti-
tionem damnantes, ad Christianam re-
ligionem se transtulerunt. Atque hæc
quidem ita gesta esse accipi.

Κεφ. κα'.

Περὶ τῆς εὐρέσεως τῆς τιμῆς κεφαλῆς τοῦ προδρόμου καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐγγύου.

ΥΠὸ τῆς τέτονον χρόνον διεκομίσθη εἰς
κωνσταντινέπολιν ἡ Ἰωάννης ἡ βαπτιστῆ
κεφαλή, ἣν Ἡρώδιας ἠτήσατο ἄρα Ἡρώδης τῆ
τέτονον λέγει) τῆς εὐρεθῆναι ἄρα ἀνδράσι
μοναχοῖς τῆς μακεδονίης αἰρέσεως· οἱ τὰ μὲν
πρῶτα ἐν ἱεροσολύμοις διέτριβον ὕστερον δὲ
εἰς κιλικίαν μετὰ κίωθισαν. Ἐπὶ τῆς πρῆ-
ταύτης ἡγεμονίας, μαρδονίῳ μενύσανθι,
ἐκ τῆς βασιλικῆς οἰκίας μετῶν ἡ εὐνεχῶν,
προσέταξεν εἰσέλθαι εἰς κωνσταντινέπολιν αὐτὴν
κινεθῆναι ἵνα οἱ μὲν ἔπι τέτονον δόξα λέντες,
ἐπιβῆτες ὀχλήματι δημοσίῳ ὄγον ὡς ὁ εἰς τὸ
παιδείχον ἦσαν, χωρίον τῆς τέτονον χαλκηδόνος,
ἐκεῖ προσώτερον βαδίζον ἀνείχοντο αἰ τὸ
ἵχμα καθελάσσαι ἡμίονοι καὶ ταῦτα τῶν
ἰσποκόμων ἐπαπειλίτων, καὶ ἔπι ἡνίοχῳ χα-
λαπῶς τῆς μάστιγι κενεῖν) ὡς ὁ εἶδεν ἡνιον,
εἶδεν ὁ πᾶσι καὶ αὐτῶν τῶν βασιλεῖ παρὰ
δοξὸν εἶναι καὶ θεῖον τὸ πρᾶγμα, ἀπεθῆτο ταύ-
την τὴν ἱεράν κεφαλὴν ἐν τῇ κοσμάτῳ κώμῃ
ἐν τῇ γῶν ἐν γείονων ἔσαν, καὶ μαρδονίῳ
τέτονον κήμα· ἄρα τῆς τέτονον χρόνον, ἡ τέ-
τονον, ἡ αὐτῶν ἔπι προφήτης κινεῖν) ἡ κενεῖς
τῆς τῆς κώμῳ Θεοδοσίῳ ὁ βασιλεὺς
βελονδρόν τε ἔπι βαπτιστῆ τὸ λείψανον λαβεῖν,
μὲν Φασίῳ ἀνιειπεῖν ματρῶναν ἡ παρ-
θεν) μὴ ἦν ἱερά· εἶπε δὲ αὐτῇ διακόνθι

CAPUT XXI.

De inventione capitis Joannis Baptiste &
Præcursoris: & de his, quæ circa il-
lud facta sunt.

SUB idem tempus, translatum fuit
Constantinopolim Joannis Baptiste
caput, quod Herodias ab Herode Te-
trarcha olim petierat. Inventum autem
id esse dicitur apud monachos quosdam
ex secta Macedonianorum: qui prius qui-
dem Hierosolymis morati fuerant, &
postea vero in Ciliciam migraverant.
Præcedentis autem Imperatoris tempo-
ribus, cum Mardonius Eunuchus, Præ-
positus Imperialis palatii rem detulisset,
jussit Valens, ut id caput Constantino-
polim deportaretur. Et ii quidem qui
ad hoc missi fuerant, caput illud publi-
co vehiculo impositum transferre cœ-
perunt. Sed cum venissent Panticchium,
qui locus est in agro Chalcedonensium,
multa quæ vehiculum trabebant, ulte-
rius progredi detrectarunt: idque licet
equilones minas ipsis intendant, & au-
riga flagello graviter eas cæderet. Qui
cum nihil proficerent, & cunctis, ipsi-
que adeo Imperatori eares stupenda ac
prorsus divina videretur, in vico Cosilai
factum illud caput deposuerunt. Erat
enim hic vicus in proximo, & ad supra-
dictum Mardonium pertinebat. Porro
circa hoc tempus, sive Dei sive Pro-
pheta ipsius impulsu, Imperator Theo-
dosius ad eum locum perrexit. Cum-
que Baptiste reliquias inde auferre vel-
let, sola, ut ajunt, ei restitit Matrōna,
quæ factata quidem virgo erat: cæterum
caput illud tanquam ministra & custos

